

REPUBLIKA
SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT

MINISTRSTVO ZA
KMETIJSTVO IN OKOLJE

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

Slovenska
nacionalna komisija
za UNESCO

Častni pokrovitelj

KULTURNI BAZAR

2 0 1 3

KULTURA SE PREDSTAVI

Program strokovnega usposabljanja

12. marec 2013

 cankarjev dom

Prešernova cesta 10, Ljubljana

Strokovno usposabljanje namenjamo:

- strokovnim delavcem vzgojno-izobraževalnih zavodov: vrtcev, osnovnih in srednjih šol,
- strokovnim delavcem osnovnih šol s prilagojenim programom ter zavodom za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami,
  - strokovnim delavcem glasbenih šol, dijaških domov, ljudskih univerz, ZRSŠ, CPI, ACS ...,
  - strokovnim delavcem zavodov in organizacij s področja kulture in kulturnim ustvarjalcem,
- strokovnim delavcem na pristojnih ministrstvih, državnih ustanovah, občinah in lokalnih skupnostih,
  - strokovnim delavcem in študentom različnih fakultet in akademij,
- širši strokovni javnosti – strokovnim delavcem različnih drugih ustanov in zavodov (socialnih, okoljskih, zdravstvenih ...) ter
  - vsem, ki jih zanima kultura in kulturna vzgoja.

Udeležba na Kulturnem bazarju je za vse udeležence brezplačna.

Linhartova dvorana

9.00–9.45 (Občutimo kulturo)

Kultura in duh kot zavest telesa, plenarno predavanje

Predava ddr. Evgen Bavčar, direktor in ustanovitelj laboratorija za nevidno pri mehiškem Inštitutu za kritične študije pod vodstvom dr. Benjamina Mayerja

Ddr. Evgen Bavčar, umetnik in filozof, bo v uvodu svojega predavanja predstavil zgodovinski pristop do tistih ljudi s posebnimi potrebami, ki jim je bila odvzeta svoboda. V nadaljevanju bo spregovoril o vključevanju in izključevanju invalidnih oseb v kulturo in ustvarjanje, o slepih analfabetih in kulturi v zgodovinskem izročilu, o rojstvu pisave, začetku simbolov in komuniciranja s svetom tišine, besedi v imenu tistih, ki so pisali zgodovino. In o besedi invalidnih oseb, ki je krik v puščavo socialno močnejših. Spregovoril bo o ustvarjanju kot dopolnilu nepopolnosti telesa z akcijo duha ter o umetniškem delu kot *actus mentis* in preseganju različnih pomankljivosti. Poudaril bo svobodo kot ideal konkretne emancipacije iz suženjstva tradicije in predsodkov ter podal nekaj pogledov na svobodni svet in nesvobodne subjekte s posebnimi potrebami.

Tolmačeno v slovenski znakovni jezik.

foto Evgen Bavčar

10.30–12.30

Vzgoja prek umetniške izkušnje – primer filmske vzgoje, predavanje in delavnica z ogledom animiranih filmov

Izvajata: dr. Robi Kroflič, Oddelek za pedagogiko Filozofske fakultete v Ljubljani, Univerza v Ljubljani, in mag. Martina Peštaj, Otroški in mladinski program, Televizija Slovenija

Izbor animiranih filmov za otroke iz Vzgojno-izobraževalnega programa animiranega filma Slon iz Animateke 2012

V prvem delu bo Robi Kroflič spregovoril o pomenu umetniške izkušnje za vzgojno-izobraževalno delo v šoli glede doseganja temeljnih vzgojnih ciljev, kot so zmožnosti otroka/učenca/dijaka, da vstopi v zgodbo drugega s pomočjo natančnega opazovanja prikazane umetniške vsebine ter s pomočjo domišljije ustvarjalno obogati doživljanje lastne identitete v času in prostoru.

Martina Peštaj bo predstavila možnosti, ki jih pri delu z otroki in mladimi ponuja animirani film. S pogovori jih povabimo in spodbudimo, da film polno doživijo in se nanj aktivno odzovejo.

V drugem delu bosta predavatelja predstavila praktično izvedbo pogovorov z otroki in odraslimi ob ogledu izbranih otroških animiranih filmov.

Ptičica in list

13.30–14.30 (Občutimo kulturo)

Skrb za senzorno ovirane na TV Slovenija, predavanje z odlomki iz oddaj TV Slovenija

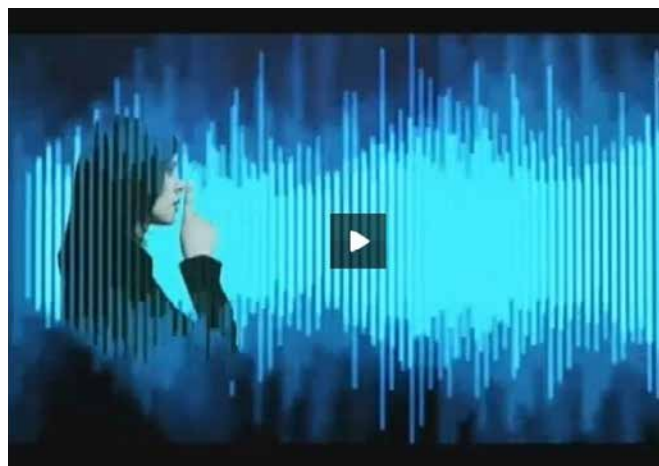
Izvajajo: mag. Martina Peštaj, urednica otroškega in mladinskega programa, in Ljubica Podboršek, tolmačka za znakovni jezik, ter Tina Grošelj, urednica oddaje Prislusnimo tišini

Otroški in mladinski program predstavi oddajo *Zgodbe iz školjke*, v kateri že več kot desetletje domače otroške oddaje prevajajo v znakovni jezik. Oddajo bosta predstavili Martina Peštaj in Ljubica Podboršek, ki sodeluje pri oddaji vse od njenih začetkov. Ogleдали si bomo eno prvih in eno zadnjih oddaj ter spoznali spremembe vizualne podobe z leti.

Oddajo *Prislusnimo tišini*, ki teče na TV Slovenija že trideset let, bo predstavila urednica Tina Grošelj. Poudarek bo na posebnostih, ki jih ustvarjalci uporabljajo, da oddajo čim bolj približajo ciljnemu občinstvu, vsebino pa obenem tudi drugim gledalcem. Predstavitev bodo popestrili odlomki iz oddaje.

Na koncu si bomo ogledali še odlomek mladinske komedije *Gremo mi po svoje*, filma, ki je bil posebej prirejen za slepo in slabovidno publiko na način avdiodeskripcije. Tako priredbo bodo predstavili njeni ustvarjalci.

Tolmačeno v slovenski znakovni jezik.

15.30 –16.30

Česa se šole lahko naučijo od umetnosti – evropska primerjava, plenarno predavanje

Predava: dr. Michael Wimmer, avstrijski strokovnjak na področju kulturno-umetnostne vzgoje, glasbeni pedagog in strokovnjak za kulturne politike

Predavanje pod pokroviteljstvom Slovenske nacionalne komisije za UNESCO

Dr. Michael Wimmer, ustanovni član in generalni direktor EDUCULT, Avstrija, glasbeni pedagog in strokovnjak za kulturno politiko, ima dolgoletne strokovne izkušnje iz sodelovanja umetnosti, kulture, vzgoje in izobraževanja. Predstavil nam bo novejše znanstvene izsledke iz kulturno-umetnostne vzgoje ter poudaril vlogo umetnosti in kreativnosti v vzgojno-izobraževalnem prostoru in družbi kot celoti.

Predavanje bo v angleščini, zagotovljen bo slovenski prevod.

Tolmačeno v slovenski znakovni jezik.

18.00–19.30

Sklepna prireditev Kulturnega bazarja 2013

in

OTTETTO (8 nihajev za njegovo visokost), plesna predstava

Produkcija: EN-KNAP; koncept in koreografija: Iztok Kovač; ustvarjalci in izvajalci: Luke Thomas Dunne, Ida Hellsten, Bence Mezei, Ana Štefanec, Tamás Tuza (EnKnapGroup); glasba: Igor Stravinski, Oktet, 1923; dirigentka: Živa Ploj Peršuh; glasbeniki: Kaja Lešnjak, Jože Kotar, Arpad Balasz Piri, Peter Stadler, Jure Gradišnik, Luka Ipavec, Mihael Šuler, David Kajič (Ansambel Festine); kompozicijske dopolnitve in glasbeno svetovanje: Gregor Pompe; vizualije: Komposter; oblikovanje svetlobe: Jaka Šimenc; oblikovanje prostora: Jaka Šimenc, Komposter, Iztok Kovač; kostumografija: Valter Kobal

Iztok Kovač v svoji najnovejši predstavi koreografsko razstavi, analizira ter nato rekonstruira in vizualizira kompozicijo Oktet Igorja Stravinskega iz leta 1923, kot bi jo veliki ruski skladatelj – vizionar, revolucionar in glasbeni *enfant terrible* – po naročilu napisal prav za ples. V OTTETTO Kovač poleg osmih glasbenikov in dirigentke tako vključi še pet plesalcev mednarodnega ansambla EnKnapGroup in skupino vizualnih umetnikov. Z različnih zornih kotov raziskuje aktualne odnose vključenih avtorjev do tega izjemnega glasbenega dela ter ga

prikaže kot še danes pomembnega in aktualnega. Odmevno Kovačevo predstavo je časnik Delo označil kot njegovo »doslej najbolj temeljito in kompleksno«.

foto Miha Fras

Kosovelova dvorana

Urejena induktivna zanka za gluhe in naglušne v Kosovelovi dvorani.

9.00–9.30

Saša Eržen: Ti Loviš!, lutkovna predstava

Produkcija: Lutkovno gledališče Ljubljana in Umetniško društvo Konj; režija in likovna podoba: Silvan Omerzu; glasba: Mitja Vrhovnik Smrekar; oblikovanje svetlobe: Danilo Korelec; nastopata: Martina Maurič Lazar in Brane Vižintin

Veseloigra s tekem in petjem za najmlajše v režiji celovitega lutkovnega umetnika Silvana Omerzua je likovno izoblikovana, glasbeno navdušujoča, igriva in dinamična. Na preprosto sestavljivem odru z lesenimi lutkami in rekviziti pred gledalci poteka napeta ter prav do konca zanimiva tekma med sosedoma psom in zajcem, ki postaneta prijatelja. Duhovito besedilo je zapisala pisateljica mlajše generacije Saša Eržen, ki se je lani s slikanico *Tista o bolhah* uvrstila med pet finalistov za nagrado izvirna slovenska slikanica.

foto Urška Boljkovac

10.30–15.00 (Vode povezujejo)

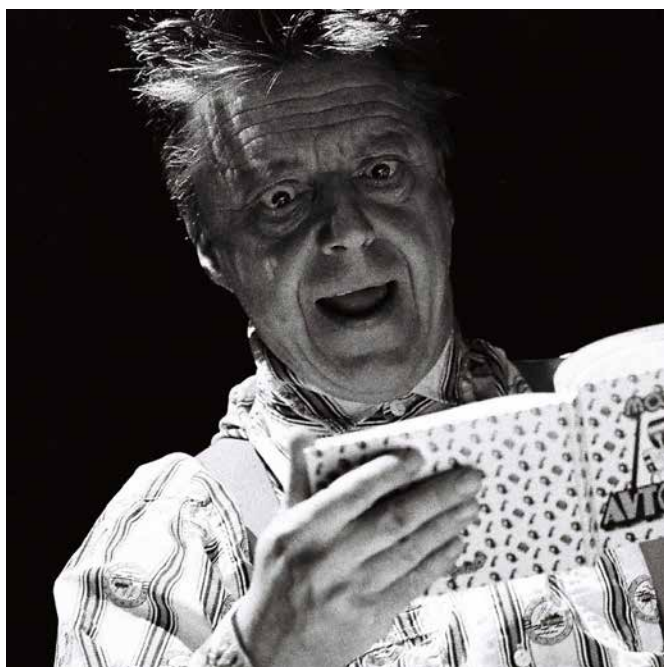
Tematski sklop Vode povezujejo, ogled gledališke predstave, predavanja in predstavitev kulturnih vsebin, razprava

Sodelujejo: *Andrej Rozman Roza, Rozinteaater, dr. Mitja Bricelj, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje (MKO), mag. Erika Rustja, Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport (MIZKŠ), Lojze Tršan (Slovenski filmski arhiv), Matjaž Mihelčič, RTV Slovenija in CV Koncept, dr. Staša Tome, Skupnost muzejev Slovenije, Nada Beroš; Muzej sodobne umetnosti Zagreb, mag. Anja Štefan; vodi: Irena Cerar*

Sklop bomo začeli z ogledom pripovedi

Andrej Rozman Roza: Kako so živeli povodni možje nekoč in kako živijo danes

Avtor na podlagi nekaterih starih ljudskih, predvsem pa lastnih zgodb o povodnih možeh z nekoliko teatralizirano pripovedjo predstavi, kako se je spremenil človekov odnos do vode in narave nasploh. Poudarek ni na preteklosti, ampak na sedanjosti, in avtor razkrije nekaj skrivnosti o tem, kje in kako povodni ljudje živijo danes in kako izginjajo.

Tematski sklop je namenjen prikazu možnosti, kako prek kulturno-umetnostne vzgoje vključevati in spoznavati (razsežnosti) voda.

Združeni narodi so 2013 razglasili za Mednarodno leto sodelovanja na področju voda. Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, pristojno za upravljanje voda, bo dejavnosti označevalo pod sloganom **Vode povezujejo**. Dejavnosti naj bi pripomogle h krepitvi dialoga ter poglobitvi sodelovanja in povezovanja vseh pristojnih, tako ministrstev kot javnih ustanov, raziskovalcev, zasebnikov, civilne družbe, vzgojno-izobraževalnih zavodov, umetniških ustvarjalcev. Le tako bomo lahko skupaj pripomogli k uresničitvi že dogovorjenih mednarodnih ciljev na področju voda, ki so zapisani v dokumentu Agenda 21 in v Deklaraciji Združenih narodov za novo tisočletje, ter prispevali k ozaveščanju o pomenu zdrave in varne pitne vode za vsakogar.

V prvem delu strokovne razprave bo dr. Mitja Bricelj predstavil projekt *Vode povezujejo*, mag. Erika Rustja pa povezovanje tematike trajnostnega razvoja ter vzgoje in izobraževanja. Sledil bo izbor kulturno-umetniških vsebin s področja voda ter možnosti njihovega umeščanja v učni program (filmi Slovenskega filmskega arhiva, oddaje Slovenski vodni krog, RTV Slovenija ...).

V drugem delu bo dr. Staša Tome predstavila ponudbo javnih programov slovenskih muzejev in galerij, ki vodo otrokom in odraslim predstavljajo kot skupno dobro, vir energije, del narave, pa tudi navdih za umetniško ustvarjanje.

Nada Beroš, kustosinja Muzeja sodobne umetnosti v Zagrebu, bo predstavila zanimiv in pester izobraževalni projekt *Voda*, ki je potekal spomladi 2012, v katerem je sodelovalo 55 hrvaških muzejev in galerij.

Sledila bo razprava, v kateri bodo sodelujoči in udeleženci iskali možnosti, kako lahko skupaj udejanjijo in oplemenitijo projekt *Vode povezujejo*.

Zaključek: **mag. Anja Štefan z ljudsko pripovedjo o vodi**

V ta tematski sklop sodijo tudi predavanja, razstave, gledališke in filmske predstave, ki jih najdete pod oznako *Vode povezujejo*.

15.30–16.30

Predstavitve in ogled filmov otrok in mladih

Izvajata: Peter Milovanovič Jarh, samostojni svetovalec za film na Javnem skladu RS za kulturne dejavnosti (JSKD), in Ciril Murnik, mentor filmske vzgoje

Mladi izjemno spretno, domiselno in učinkovito uporabljajo sodobno digitalno tehnologijo za izražanje svojih pogledov na okolje, družbo, vrednote, ne da bi pravzaprav bili deležne neke sistematične filmske vzgoje.

Skozi projekcijo najboljših filmov z lanskega Srečanja najmlajših filmskih ustvarjalcev Slovenije (do 15 let) bomo skušali prikazati izjemno subtilno in tudi presenetljivo kritično, ironično filmsko govorico mladih, spregovorili bomo o filmski vzgoji, mentorski vlogi ter kako omogočiti mladim še bolj učinkovito rabo digitalne tehnologije za lastno izražanje in kulturno uveljavljanje.

Tolmačeno v slovenski znakovni jezik.

17.00–18.45 (Vode povezujejo)

Želvino osupljivo potovanje (*Turtle: The Incredible Journey*), ogled filma in filmska vzgoja

Režija: Nick Stringer; Velika Britanija/Avstrija/Nemčija, 2009, distribucija v Sloveniji: Cenex/Fivia, scenarij: Melanie Finn, direktor fotografije: Rory McGuinness, glasba: Henning Lohner, produkcija: Big Wave, F&M, izvorni jezik angleščina s slovenskimi podnapisi

Filmskovzgojna ura: dr. Staša Tome, Prirodoslovni muzej Slovenije, v sodelovanju s Kinodvorom, Kinobalon, program za otroke in mlade

Dokumentarni film *Želvino osupljivo potovanje* je pretresljiva oceanska odisejada male želve, vrste glavata kareta, ki potuje po sledi svojih prednikov na enem od najbolj neverjetnih popotovanj v svetu narave. Želvino potovanje se začne na floridski plaži. Velika je komaj za otroško dlan, njen oklep je mehek in brez vsakega obrambnega mehanizma, toda prepotovati mora tisoče kilometrov od Sargaškega morja, naprej na sever, vse do spodnjih robov Arktike, obkroži Atlantski ocean, se spusti ob zahodni evropski obali vse do Afrike in nato s tokom ob ekvatorju priplava spet nazaj na obalo, kjer se je izlegla. Le ena od tisočih želv preživi to življenjsko odisejado. Skozi zgodbo o mali želvi spoznavamo tudi mogočen vpliv sodobne civilizacije, ki korenito spreminja življenje v oceanih.

Pred filmom bo kratek pogovor z dr. Stašo Tome iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije.

20.00–22.00 (Občutimo kulturo)

Hoja po vodi, pogovor in dokumentarni film

Sodelujejo: Alen Kobilica, Marko Bratuš, režiser, in Jani Sever, producent

Produkcija: Vest in Sever & Sever za RTV SLO

O nastajanju filma *Hoja po vodi* ter njegovih posebnostih in zanimivostih bodo pred ogledom filma spregovorili Alen Kobilica, Marko Bratuš in Jani Sever.

Alen Kobilica, najbolj prepoznavno slovensko ime iz sveta visoke mode, je zaradi zapletov po operaciji tumorja v glavi spomladi leta 2009 postopoma oslepel. S slepoto se je spopadel tako, da je nadaljeval poslovno pot kot lastnik modne agencije, hkrati pa se je začel intenzivno ukvarjati s športom. Zastavil si je cilj osvojiti medalje tako na letni kot na zimski paraolimpijadi. Za svoja paradna športa si je izbral plavanje in smučanje. Konec lanskega leta je s pomočjo naložbenega življenjskega zavarovanja Flegma ustanovil center slepih športnikov Vidim cilj. Njegovo poslanstvo je pomoč pri načrtovanju in izpeljavi treningov slepih športnikov ter snovanju in uresničevanju njihovih zastavljenih ciljev. Dokumentarni film skozi pričevanja o njegovem »prejšnjem življenju« ter razlogih za izgubo vida in spremljanjem njegovih prizadevanj za uvrstitev na paraolimpijske igre razkriva motivacije in dileme oslepelega manekena.

Dvorana Duše Počkaj

9.00–9.50

Luna na cesti, poetična klovnovska predstava

Produkcija: Zavod Bufeto in Slovensko mladinsko gledališče; zamisel in izvedba: Ravil Sultanov, Nataša Sultanova; režija: Ivan Peternelj; likovna podoba in kostumografija: Barbara Stupica; scenografija: Sandi Mikuž; glasba: Nino Rota; oblikovanje svetlobe: Matjaž Brišar; oblikovanje zvoka: Silvo Zupančič

Nostalglična predstava o pozabljenem klovnu, ki se ponoči sprehaja po praznih mestnih ulicah. Ker nima več dela, se lačen potika naokrog in po smetnjakih brska za hrano. V zapuščeni ulici opazi zbledel in raztrgan plakat, ki ga spomni na blišč cirkusa, v katerem je nekoč nastopal. Klovni potepuh ter muhasta in boemska klovnesa se srečata, ko noči zavлада polna luna ter se z nje osuje skrivnosten prah, ki vsakogar začara in obnori. Klovni so nepredvidljiva in zagonetna bitja, tako nastanejo prismuknjeni zapleti, v katerih je vse dokaj nelogično, nesmiselno in nerazumljivo.

foto Mamej Peternelj

12.00–13.05

Mož, ki je sadil drevesa, predstava po motivih zgodbe Jeana Gionoja

Produkcija: Lutkovno gledališče Maribor; režija: Nika Bezeljak; scenografija: Branko Hojnik; oblikovanje svetlobe: Šimon Koči, Branko Hojnik; oblikovanje zvoka: Marko Jakopanec; oblikovanje lutke: Lucijan Jošt, Gregor Lorenci; igra: Miha Bezeljak

Molčeči mož v Gionojevi zgodbi živi predan svojemu delu. Njegova predanost je brez pričakovanj po zunanji hvali, bogata zapuščina je zaradi njegove skromnosti še plemenitejša. Z njegovim vztrajnim delom iz suhe oglarske dežele zraste rodovitna pokrajina – vznikneta smisel in upanje. Predstava je intenzivno srečanje igralca z zgodbo, ki poraja vprašanja, koliko velik ali majhen je človek in kaj lahko z zgledom počne v lastnem življenju. Posaditi drevo je zgovorna metafora, ki ponazarja skrbnost, potrpljenje, vztrajnost, vero, veličastnost, večnost, življenje. Na svojem malem gledališkem planetu igralec ustvarja svoj svet. S prebojem iluzije pa sebi in gledalcem omogoči, da vsi tudi zunaj dvorane ustvarimo kaj novega in pomembnega za druge.

14.00–15.30 (Občutimo kulturo)

Nevidno v plesu, predstavitev ustvarjalnega procesa in plesna delavnica

Izvajata: Ana Stegnar, koreografinja, Said Gharbi, plesalec in igralec, člana plesnogledališke skupine Les BGM iz Belgije

Slepi plesalec Saïd Gharbi nastopa v predstavi *Fairy mix* koreografinje Ane Stegnar, s katero sodelujeta že od leta 2004. *Fairy mix* je plesnogledališka pravljica s štirimi nastopajočimi, v kateri japonski sluga, slepi lovec, princeska, bela kot sneg, spogledljiva mačeha, plešoči zmaj ... popeljejo gledalca skozi temni gozd do začaranega stolpa. Povabijo ga v pravljичni svet močnih čustev. Predstava, ki je namenjena otrokom med 6. in 12. letom, je dostopna tudi slepemu in slabovidnemu občinstvu prek avdiodeskripcije in delavnice.

Predstavitev ustvarjalnega procesa se bo osredotočila na navzočnost slepega plesalca v ustvarjalnem procesu – ta nam je odprla drugačne možnosti komuniciranja, zaznavanja, pa tudi ustvarjanja plesnih gibov in gledaliških prizorov. Del predstavitve bo kratek film o nastajanju predstave. V plesni delavnici bodo sodelujoči izkusili oblike ustvarjanja in učenja giba brez vida. Poudarek pa bo tudi na tistem, ki vidi, in strategijah, ki jih mora razviti v sodelovanju s slepimi (plesalci)

foto Benjamin d'Aoust

16.30–17.10

Janček Ježek, lutkovna pravljica

foto Boštjan Lah

Produkcija: Lutkovno gledališče Maribor; režija: Margit Gysin; igra: Elena Volpi

Zgodba o Jančku bi bila čisto navadna zgodba o čisto navadnem dečku s povsem povprečnim deškim življenjem, če ga ne bi lepega dne spremenili v ježka. Življenje ježka je, čeprav se marsikomu ne zdi, vse prej kot preprosto in srčkano. Že iz postelje je težko vstati, kaj šele priti čez cesto ali objeti prijatelja. Tudi ježkovega jedilnika se ne bi razveselil noben otrok: sama jabolka, hruške in ob nedeljah mogoče kakšen deževnik za posladek. Ampak to je predstava o sicer navadnem dečku-ježku, ki pa se nekega meglenega jutra odloči, da ne bo nikoli obupal in bo namesto jabolk raje iskal svojo srečno zvezdo.

Štihova dvorana

9.00–9.45 (Občutimo kulturo)

Otroče lahko muziciranje, koncert na otroške igrače (za otroke od 8. do 12. leta)

in

10.30–11.15 (Občutimo kulturo)

Otroče lahko muziciranje, koncert na otroške igrače (za otroke od 3 do 8. leta)

Izvajata in skladata: Boštjan Gombač in Zlatko Kaučič; koncept, besedilo, scena, kostumi in režija: Ivana Djilas; besedila pesmi: Ivana Djilas in Boštjan Gombač

Rahločutna glasbenika sta se lotila razčleniti kakofonijo in ugotoviti, kako otroci poslušajo svet okrog sebe. Razdelila sta igrače po temah: glasno, tiho, zabavno, umirjeno, ritmično, naravno in podobno. Tako so nastale glasbene škatle. Vsaka vsebuje igrače na določeno temo ter odpira eno polje občutkov in izkušenj. Na primer TIHO je škatla za umirjanje, spanje, veselje, abstrakcijo. Vanjo so se stlačili: projekcijska zvezdica, glasbeni krog, ki sveti na tone, ocean drum, školjke, glasbena skrinjica in podobne. V škatlo GLASNO so se skrili zvoki mesta: stroji, avtomobili, otroški sesalec, otroška blagajna, hupe in podobno. V škatlo NARAVNO so se skrile živali, v RITMIČNO različni bobni, žoge, dlani za ploskanje in različne plesne zadeve. V ZABAVNO igrače, ki se smejejo zelo na glas. V PRIJETNO človeški glasovi, medvedki, ki pripovedujejo pravljice, govoreče knjige ...

Za mlade možgane je neverjetno pomembno, da stvari pospravljajo v škatle, jih odložijo in za nekaj časa pozabijo nanje. Tako gre proces učenja.

foto Peter Uhan

12.00–13.30 (Občutimo kulturo)

Tudi mi lahko beremo!, okrogla miza

Sodelujejo: dr. Veronika Rot Gabrovec, Bralno društvo Slovenije (BDS), dr. Aksinja Kermauner, Zavod za slepo in slabovidno mladino Ljubljana in Pedagoška fakulteta Koper, Nina Janžekovič, Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana (ZGNL), Lila Prap, ilustratorica in pisateljica, mag. Darja Lavrenčič Vrabec, MKL, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo

V Bralnem društvu Slovenije znanje, ki ga člani pridobijo s študijem, raziskovanjem ali praktičnimi izkušnjami, poskušajo dejavno razširiti. Ker se zavedajo, da raven pismenosti v določenem okolju pomembno sooblikujejo tudi prebivalci s posebnimi potrebami, bodo septembra 2013 organizirali posvet na temo bralcev s posebnimi potrebami. Nekaj strokovnjakov bo malce odgrnilo zaveso v »zaodreje« jesenskega posveta:

Pisateljica in profesorica Aksinja Kermauner bo v prispevku *Tipne slikanice za slepe in videče* predstavila, kako lahko tipne slikanice razvijajo bralno pismenost. Slepí in slabovidni otroci s tipno slikanico razvijajo in utrjujejo predstave o svetu, povezujejo vsebino slikanice z ilustracijami, urijo tip in razvijajo motivacijo za branje. Vendar so tipanke tudi pomemben pripomoček za polnočutne otroke, saj jih spoznavajo z večinoma neznanim svetom slepih in slabovidnih ter razvijajo empatijo do »drugičnih« sovrstnikov.

Knjižničarka Nina Janžekovič bo v prispevku *Uporaba slikanice v slovenskem znakovnem jeziku kot didaktičnem pripomočku* govorila o razvijanju branja med mladimi v ZGNL, o tem, s kakšnimi ovirami se srečujejo gluhi pri branju, kaj jih spodbuja in kaj ovira pri branju ter kako omogočiti otrokom, da so pri tem uspešni.

Ilustratorica in pisateljica Lila Prap bo predstavila svojo slikanico *Zakaj so zebre progaste*, ki je izšla v Braillovi pisavi, hkrati pa je prevedena tudi v znakovni jezik – ogledali si bomo video knjigo.

Darja Lavrenčič Vrabec iz Pionirske – centra za mladinsko književnost in knjižničarstvo bo predstavila izbor novejših in najnovejših kakovostnih otroških in mladinskih leposlovnih del, ki obravnavajo tematiko slepote, slabovidnosti, naglušnosti in gluhot.

Tolmačeno v slovenski znakovni jezik.

14.00–15.00

Kako in za koga nastaja Slovenska pisateljska pot, predstavitev projekta Slovenska pisateljska pot in knjižnega vodnika z zemljevidom poti

Sodelujejo Društvo slovenskih pisateljev (DSP) in partnerji: mag. Igor Likar, vodja projekta, mladinska pisateljica in pedagoginja Majda Koren, založnik in literarni publicist Franci Just, poslovni sekretar DSP Saša Jovanovič, Nina Kokelj, programski vodja DSP, Marija Hribar, direktorica knjižnice Jožeta Udoviča, Oskar Kogoj, oblikovalec, Andraž Poeschl, odgovorni urednik Kulturno-umetniškega programa TV Slovenija, Mirko Štular, odgovorni urednik Vala 202, Matjaž Celič, grafični oblikovalec, Dragica Breskvar, JSKD, predstavnik Slovenske turistične organizacije, predstavnica Skupnosti občin Slovenije

Eden novejših programov DSP je rastoči projekt Slovenska pisateljska pot (SPP), ki oživlja in predstavlja slovensko literarno dediščino. Njegov osrednji del je pohodna transversala, učna pot, ki povezuje rojstne domačije in hiše, v katerih so živeli in delali slovenski pisatelji, prinaša pa tudi bogate spremne vsebine in gradiva, vključno z virtualnim vodnikom po kulturni dediščini, ter žive dogodke. Predstavljene so možnosti sodelovanja različnih partnerjev ter njihovega vključevanja v izvedbo in razpise.

Projekt, njegovi cilji in nameni ter primeri iz izvajanja v letu 2012 bodo predstavljeni kot primeri dobre izkušnje (*izvedeni literarni in spominski dogodki na trasi SPP – predstava ob 100-letnici rojstva Mile Kacič v Drami SNG, dogodek ob otvoritvi spominske razstave v knjižnici Jožeta Udoviča v Cerknici, slovesno odprtje spominske sobe*

Ferda Godine v Murski Soboti idr.). Predstavljeni bodo: izvajanje učnih ur na SPP s pomočjo sodobnih pedagoških pristopov in večmedijskih form, pomen projekta za kulturni turizem ter povezovanje sodobnosti s tradicijo, knjižnice in SPP (spominske sobe in predstavitve), postavitve vzorčnega predstavitvenega primera postaje SPP s partnerji, elektronski žig na trasi SPP, večmedijski dnevnik SPP (vključevanje otrok s prispevki in dnevnik na večmedijski portal: kratki filmi, fotografije, facebook), popotna internetna postaja in natečaj za plakat SPP (mobilni telefon).

Prav tako bo predstavljen novo izdani vodnik *Slovenska pisateljska pot* z zemljevidom in njegove mogoče elektronske oblike. Poskusna kratka neposredna vključitev Vala 202 in TV Slovenija v Štihovo dvorano s postaje SPP.

Slovenska pisateljska pot

15.30–16.15

Mladi in sodobna glasba, predavanje

Izvajata: Ivan Cepanec in Katja Šušteršič, Zavod Radio Študent

Predavanje bo temeljilo na ogledu glasbenih videospotov nekaterih (predvsem pri mladini) izjemno priljubljenih glasbenikov in/ali zasedb. Sprehodili se bomo skozi posamezne posnetke in skušali pojasniti, zakaj ta ista glasba sproža tako mešane (da ne rečemo celo nasprotujoče si) vrednostne sodbe – mlado občinstvo jo neredko priznava za edino, ki ji je vredno prisluhniti, stroka pa jo kritično opisuje kot potrošniški produkt, oropan prave glasbene vrednosti. V drugem delu izpostavimo še nekatere izvajalce in glasbene žanre, ki bi jih bilo v namen širjenja glasbenih obzorij smiselno predstaviti mladim oz. mlajšim.

Predavanje o tem, kaj imamo za kakovostno sodobno glasbo, kako jo prepoznati in kako predstaviti mladim poslušalcem, bo obogateno z videoposnetki.

16.45–17.30 (Vode povezujejo)

Teče, teče bistra voda, pripovedovalsko-glasbeni dogodek

Izbor pripovedi in pripovedovanje: Anja Štefan; avtorja in izvajalca glasbe: Bojan Cvetrežnik (violina, irski buzuki in drugi inštrumenti) in Barja Drnovšek (violina, kontrabas in drugi inštrumenti)

Dogodek je preplet pripovedovanja in sprotne, izvirne glasbene spremljave. Violinista Bojan Cvetrežnik in Barja Drnovšek bosta že znane glasbene motive prepletala z izvirnim zvočenjem in pri tem violini večče menjala s kontrabasom, irskim buzukijem, kontrabasom ... Pesnica in pravljica Anja Štefan bo po svoje prepoznavno pripovedovala slovenske pripovedi, ki se vežejo na izbrano temo letošnjega Kulturnega bazarja – vodo.

foto Nada Žganek

Klub CD

9.00–10.00

Lunin med, koncert za otroke in učence

Izvajalca: Samo Kutin in Mateja Gorjup

Na glasbenem popotovanju izvajalca predstavljata svet ljudskih pesmi nas in naših prednikov. Skupaj z otroki ustvarjata tudi nove glasbene svetove, saj petje spremljata z ljudskimi glasbili z vseh vetrov, tako afriškimi (kalimba, gongoma, n'goni, balafon, bendir, kalabaši – buče na vodi), avstralskim didžeridujem, indijskimi (sarangi, tamera, khamak) kot slovanskimi (koncovka, bisernica in srednjeveško glasbilo *hurdy gurdy*) pa tudi slovenskimi (lončeni bas, okarina in drumlja). Uporabljata različna zvočila (zvončki, raglja, majhne činele, ropotulje, preproste piščali, doma izdelane kazuje in duholovce, litofon iz marmornih plošč), ki otroke neposredno, s prvoosebno izkušnjo, vključujejo v glasbeno ustvarjanje. Program spodbuja zavedanje medkulturnega dialoga in je prispevek k ohranjanju kulturne dediščine.

11.00–12.00

Nikoli dolgočasen Orff ali Kaj zanimivega lahko počnete v razredu z glasbo?, koncert za otroke in učence

Izvajalci: Slovensko društvo Carla Orffa – Petra Brdnik Juhart, Tadeja Mraz Novak, Mateja Käfer in Franci Krevh

Program je odgovor na vprašanje, kako v slovenske predšolske in šolske učilnice vpeljati pedagoška načela Carla Orffa. Ob izvajanju delavnic z otroki bodo strokovni delavci dobili nove ideje za zanimivo in kakovostno poučevanje z glasbo. Učitelji bodo spoznali celo vrsto plesnih, gibalnih in glasbenih iger, s katerimi bogatimo pouk in vpeljujemo v pedagoški proces ustvarjalnost učencev.

13.00–14.00

Glasbene stopinje v svetu besed, koncert za učence in dijake

Izvajalci: Bojan Šen (kitara, mandolina, glavni vokal), Stane Švigelj (banjo, spremljevalni vokal), Aleš Koren (violina, spremljevalni vokal), Vid Sark (bas, flavta, spremljevalni vokal)

V programu mladi poslušalci spoznajo različne glasbene zvrsti in vrvine (blues, folk, country, swing, ljudsko petje, vplivi klasične in jazzovske glasbe, improvizacija) in kako je slišati slovensko poezijo (Oton Župančič, Simon Jenko, Josip Murn - Aleksandrov, Simon Gregorčič) ter nekatere zgodbe, ki so se dotaknile piscev besedil (Martin Krpan, Peter Klepec, Blejsko jezero ...), prelite v te glasbene zvrsti. Slišali bodo, kako je mogoče drugače (z ustvarjanjem, v popularnih melodijah, z nastopanjem) spoznavati lastno kulturo in spoznali številna glasbila. Program skuša mlade okužiti z duhovitim in hkrati resnim pristopom k ustvarjanju in poustvarjanju, ki manjka tako našim odrom kot tudi institucionaliziranim učnim programom.

Klub Lili Novy

9.30–10.00

Miška Mica vabi v arhiv, predstavitev projekta

Sodelujejo: Nataša Budna Kodrič, Barbara Pešak Mikec (obe Zgodovinski arhiv Ljubljana), Bojana Aristovnik (Zgodovinski arhiv Celje)

Arhiv? Kaj je to? Avtorici bosta predstavili knjigo o vedoželjni miški Mici, ki je raziskala arhiv, srečala duhca in spoznala veliko novega. Učeni duhec Ferdi ji je razkazal listine, pečate, dokumente, načrte in stare fotografije.

Sledila bo predstavitev projekta **Miška Mica v arhivu**, ki sta ga v šolskem letu 2011/12 izvajala Zgodovinski arhiv Celje in Osnovna šola Petrovče s pridruženimi partnerji: Glasbeno šolo Rista Savina Žalec, Šolo za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje ter Srednjo šolo za gostinstvo in turizem Celje. Projekt najmlajšim didaktično, izvirno in hudomušno približa raziskovanje preteklosti in pomen varovanja pisne kulturne dediščine, učenci se srečajo z osnovnimi pojmi v arhivu. S tako dejavnostjo krepimo zavedanje o pomenu arhiva v širši družbi.

10.30–11.15

Šolski radio – prednosti in pasti, predavanje

Izjava: Katja Šušteršič, Zavod Radio Študent

Na predavanju bomo spregovorili o šolskem radiu kot domiselni povezavi s predmetnikom in projektu, ki omogoča številna izhodišča za inovativen pristop k vzgoji kritičnega uporabnika sodobnih medijev. Dotaknili se bomo osnovnega znanja, ki ga tovrstna šolska dejavnost potrebuje za svoje kar najbolj uspešno delovanje. Tako bo mogoče poslušati o programski shemi, zgradbi radijskega prispevka, sestavljanju ekipe, govoru in povezovanju programa ter kakovostni glasbi, primerni za mladinski medij. Za nameček razgrnemo še seznam osnovne tehnične opreme.

Predstavitev bo obogatena z zvočnimi posnetki.

11.45–12.30

Arhitekturni detektivi – raziskujemo in razumemo prostor, predavanje

Predava: Lenka Kavčič, arhitektka, članica strokovnega sveta Arhitektura in otroci, Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS)

Arhitektura ima velik vpliv na naše vsakdanje življenje in je ena izmed naših najbolj neposrednih izkušenj. Zgrajeno okolje daje okvir za vsakršno človeško dejavnost in komunikacijo. Vsak od nas se lahko nauči globlje doživljati, razumeti in vrednotiti prostor. Če želimo doseči stopnjo ozaveščenosti, ki spodbuja naše uživanje v okolju tukaj in zdaj, se moramo usposobiti za njegovo razumevanje in razlago.

Doživljanje arhitekture vključuje interakcijo med osebo in prostorom. Otroci še posebej neposredno zaznavajo prostor s celim telesom, prek igre in gibanja, z uporabo vseh čutil. Namen arhitekturnega izobraževanja je negovati to sposobnost, ohraniti občutljivost do grajenega prostora, ustvariti trajno zanimanje, spodbujati razpravo o temah in procesih pri oblikovanju skupnega prostora.

Kakovost našega prostora v prihodnosti je odvisna od tistih, ki so danes še otroci. Njihova sposobnost pametnih odločitev bo odvisna od znanja, spretnosti in zmožnosti, pridobljenih z izobrazbo. Izobrazba o prostoru dolgoročno vpliva na razvoj prostorske pismenosti, vrednot, vezanih na urejanje prostora, in splošni okus ljudi. Zato je zelo pomembno, da se strokovni delavci seznanijo s kakovostnimi načini podajanja prostorskega in arhitekturnega znanja.

Skupina ARHITEKTURA IN OTROCI, ki deluje v okviru ZAPS od leta 2009, si s svojim delovanjem prizadeva, da bi znanje o prostoru, arhitekturi in oblikovanju postalo del splošne izobrazbe in razgledanosti.

13.00–13.45

Kako se skozi kulturno-umetnostno vzgojo lahko vključimo v EU leto državljanov, predstavitev EU leta ter kako povezati državljansko vzgojo s filmom in gledališčem

Sodelujejo: Matjaž Kek, Urad za komuniciranje, koordinator Evropskega leta državljanstva za Slovenijo; Andrej Šprah, Slovenska kinoteka; Matjaž Šmalc, Javni sklad za kulturne dejavnosti

Evropski parlament in svet EU sta leto 2013 razglasila za evropsko leto državljanov, katerega namen je ozavestiti državljane o pravicah, ki izhajajo iz državljanstva Unije. Državljanji Unije imajo pomembno vlogo pri krepitvi teh pravic, tako da sodelujejo v civilni družbi in demokratičnem življenju. Zato sta pomembni vloga državljanske vzgoje ter njena umeščenost v šolske in obšolske dejavnosti. Matjaž Kek bo predstavil leto državljanov Evropske unije in glavne aktivnosti v Sloveniji. Andrej Šprah in Matjaž Šmalc pa bosta predstavila, kako lahko s filmsko in gledališko vzgojo prispevamo k večjim socialnim in državljanskim pristojnostim otrok in mladostnikov ter pokazala možnosti, kako kulturno-umetniške vsebine povezati z državljansko vzgojo.

14.15–14.45 (Občutimo kulturo)

Senzorno ovirani – redni obiskovalci splošnih knjižnic

Sodelujejo: Zdenka Gajser, Agica Kovše, Mariborska knjižnica; Milan Kotnik, Kaja Zlatka Hötzl (prevod v slovenski znakovni jezik), Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor

Kje se začne in konča svet tišine, kako premakniti notranje meje sporazumevanja med nami, kako doseči, da se ne bojimo drug drugega, ne glede na to, v katerem svetu živimo?

Prikazali bomo, kako se na to potovanje medsebojnega spoštovanja, spoznavanja in zблиževanja podajamo v Mariborski knjižnici ter Društvu gluhih in naglušnih Podravja Maribor, z namenom, da čutno ovirani uporabniki postanejo redni obiskovalci splošnih knjižnic.

Tolmačeno v slovenski znakovni jezik.

15.00–15.30 (Občutimo kulturo)

Pravljčna ura za senzorno ovirane

Pravljice pripoveduje: Agica Kovše, Mariborska knjižnica; prevod v slovenski znakovni jezik: Kaja Zlatka Hötzl, Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor

Poslušanje pravljice za otroke od 6. leta naprej, za čutno ovirane, gluhe in naglušne kot tudi slišče, ki ob spremljanju pravljice spoznavajo in se učijo sprejemati tudi drugačno sporazumevanje.

Tolmačeno v slovenski znakovni jezik.

16.15–17.45

Predstavitve oddaje Infodrom, dnevnoinformativne oddaje za otroke, z avdicijo za otroške poročevalce

Sodelujejo: urednica oddaje, Barbara B. Stegeman in nekateri voditelji oddaje: Tina Antončič, Jan Robin, Nejc Levstik

Dvorana Lili Novy se bo spremenila v televizijski studio, v katerem se bodo otroci od 8. do 12. leta lahko preizkusili v vlogi poročevalca za oddajo *Infodrom*. Pred kamero bodo tako lahko posneli svojo novico in se predstavili. Izbrani mladi novinarji bodo lahko sodelovali v redni petkovi rubriki »otroški poročevalec«, v kateri otroški poročevalci raziskujejo zanimive kraje (npr. center vesoljskih tehnologij, podjetje za izdelavo video igrice) ali pa posnamejo intervju z znanimi osebnostmi z vseh področij (plesalka Nika Kljun, biatlonec Jakov Fak). Za preizkus pred kamero nastopajoči potrebujejo soglasje staršev/skrbnikov.

Dnevnoinformativna oddaja TV Slovenija *Infodrom* je namenjena poročanju o dogajanju doma in po svetu, razlaga ozadja dnevnih dogodkov; otrokom ponuja orodje za učinkovito spopadanje z vedno bolj kompleksnim svetom, prisluhne njihovemu mnenju in neposredno odgovarja na njihova vprašanja. Na sporedu je od ponedeljka do petka ob 18. uri na prvem programu TV Slovenija in tudi na spletni strani www.infodrom.si.

Dvorana E6

9.00–10.15

Otroške oddaje Televizije Slovenija kot vir navdiha za delo z otroki, predavanje z delavnico

Sodelujejo: uredniki oddaj v *Otroškem in mladinskem programu TV Slovenija*

Otroški in mladinski program bo na dejavnem predavanju z delavnicami predstavil aktualne in arhivske oddaje, ki jih je mogoče najti tudi v spletnem predvajalniku. Vsaka oddaja bo predstavljena z vidika ciljnega občinstva, ki ga nagovarja, ter z možnostmi za pogovor in delo z otroki, ki jo ponuja.

V drugem delu bomo udeležence ob primeru konkretnih oddaj povabili k razmišljanju in raziskovanju možnosti, ki jih za njihovo delo predstavljajo posamezne oddaje.

infodrom

10.45–12.30

Razigrana poslušanja, učna ura z radijsko igro

Produkcija: Uredništvo igranega programa tretjega programa Radia Slovenija, programa Ars; vodja: Klemen Markovčič

Predstavitve radijske igre kot zvrsti in hkrati didaktičnega pripomočka, ki ostaja del splošnega (učnega) načrta za vrtce in osnovne šole. *Razigrana poslušanja* je vodena učna ura z radijsko igro za otroke, ki skupaj z vodjo pogovora in svojimi mentorji po poslušanju razmišljajo o lastnih občutjih, pa tudi temah, motivih, zgodbi. Ključna želja in namera je ponovno zgraditi most med radijsko igro in učilnico ali igralnico. Seveda pa tudi spodbuda slušnega razumevanja otrok in njihovega spoznavanja umetniške radiofonije.

13.00–14.00

Novinarska delavnica Prvega programa Radia Slovenija, delavnica

Izvajata: Tadeja Bizilj in Špela Šebenik – Program za mlade Prvega programa Radia Slovenija

Program za mlade Prvega programa Radia Slovenija pripravlja radijske novinarske delavnice za osnovnošolce, ki sodelujejo pri izbirnem predmetu Vzgoja za medije. Na novinarskih delavnicah, ki so sestavljene iz treh delov, se učenci seznanijo z radijskim novinarskim delom, snemanjem in montažo prispevkov ter tudi sami oblikujejo oddajo *Hudo!* in sodelujejo pri njeni izvedbi, ki je na sporedu vsako soboto od 9.05 do 10.00 na Prvem programu Radia Slovenija. V teoretičnem delu se učenci seznanijo z mediji, novinarskimi žanri in razmišljajo o vsebini oddaje, ki jo bodo zasnovali, ter o novinarskih žanrih, ki jih bodo uporabili. V praktičnem delu se učenci, razdeljeni v skupine, sami lotijo snemanja intervjujev, reportaž in anket, ki jih ob pomoči radijskih tonskih mojstrov tudi zmontirajo in pripravijo za radijsko predvajanje. Zadnji del pomeni pripravo in izvedbo radijske oddaje *Hudo!* s pisanjem scenarija, izbiro glasbe in vodenjem oddaje neposredno iz studia Prvega programa.

Na novinarski delavnici bodo pedagogi ob praktičnem delu z učenci spoznali, kako tovrstna delavnica poteka.

14.30–15.00

Spletni portal TV Slovenija s tematskimi kanali, predstavitev

Izvajata: Jelka Stankovič, Oddelek za razvoj TV Slovenija

Predstavili vam bomo novost TV Slovenija, spletni portal, v okviru katerega nastajajo tematski spletni kanali in predstavlja dragocen vir vsebin, strukturiranih na način, ki omogoča pregleden dostop do TV-programov za specifične ciljne skupine.

Med vsebinami so zbrane tako najnovejše kot tudi arhivske oddaje TV Slovenija, pa tudi vsebine, ki so pripravljene zgolj za spletno mesto.

Vsebine so tematsko organizirane, kar obiskovalcem spletnega mesta omogoči hiter in preprost dostop do želene vsebine. Obenem je spletno mesto povezljivo s socialnimi omrežji, kar poenostavi posredovanje izbrane vsebine, omogoča pa tudi personalizacijo.

Dvorana M1

10.00–11.00

Naučimo otroke razmišljati ... naprej! (Spodbujanje ustvarjalnosti, podjetnosti, inovativnosti ter poučevanje razmišljanja v šoli), predavanje

Predavata: Barbara Vrhovnik, vodja Izobraževalnega centra Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije in mag. Nastja Mulej, licencirana trenerka orodij razmišljanja po metodi CoRT (dr. Edward de Bono)

Spoznali bomo koncept Krožkov UPI, ki se izvajajo po 36 osnovnih šolah po Sloveniji. V svojem programu spodbujajo ustvarjalnost, podjetnost in podjetništvo, inovativne ideje, poslovne načrte ter navdušujejo vse sodelujoče. Izziv projekta je bil tudi, kako umestiti spodbujanje ustvarjalnosti, podjetnosti in inovativnosti osnovnošolcev v šolski sistem; nastal je predlog trajnostnega modela, ki nakazuje mogoče rešitve v več smereh. Šolskega sistema ne moremo hitro spremeniti, lahko pa spremembe uvajamo postopno, v sedanjem kurikulumu: ob obravnavi načrtanih vsebin porabimo čas za usmerjeno pogovarjanje, sproščeno razmišljanje, razvijanje novih idej ...

Seznani se bomo z razmišljanjem o ciljih, posledicah, prednostih, slabostih in zanimivostih, vključenih dejavnostih in prednostnih nalogah, mogočih alternativah in izbirah, stališčih drugih – zabavno in ob primerih, domačim otrokom.

11.30–12.30

DesignThinking za učitelje, predavanje

Izvajajo: Barbara Nardoni, mag. Barbara Prinčič, mag. Marko Savič, Društvo oblikovalcev Slovenije

in

Moda danes, predavanje

Izvajata: Almira Sadar, red. prof., Katedra za oblikovanje tekstilij in oblačil, Oddelek za tekstilstvo, Naravoslovnotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani

DesignThinking – uveljavljen izraz za razmeroma uveljavljen način razmišljanja in reševanja problemov. Oblikovalci razmišljajo drugače; drugačen način razmišljanja jih z aktiviranjem posameznikove ustvarjalne energije pripelje do drugačnih, inovativnih rešitev. In to družba danes od posameznika pričakuje. Gre za odklon od linearnega načina razmišljanja, delovanja in učenja, ki je bil dolga desetletja prepoznan kot edina prava pot k uspehu. S področja oblikovalskih strok, prek uveljavljanja v poslovnih okoljih, se DesignThinking seli tudi v vzgojo in izobraževanje. Predstavljene bodo metode in pristopi, ki učenca pritegnejo, motivirajo in aktivirajo tako, da v okviru učne ure, ne glede na vsebino predmeta, teži k uspešnemu rezultatu ter k rešitvi obravnavane teme ali problema. Sam ali v sodelovanju z drugimi sošolci v skupini. DesignThinking izhaja iz človeka in njegovih potreb, opazuje in analizira vsakdanji svet, ki nas obdaja, omogoča eksperiment po principu »učenje skozi izkustvo«, kar pomeni, da dovoljuje napake, s tem pa učenju za znanje dodaja učenje za življenje.

V drugem delu bo Almira Sadar predstavila velike spremembe iz zadnjih desetih let na področju mode. Nova informacijska tehnologija, razvoj v tekstilni tehnologiji, interdisciplinarnost področij, ekološka zavest, gospodarske razmere na svetovnem trgu ... je le nekaj področij, ki so jih zaznamovale spremembe v današnji modni industriji.

13.00–14.15 (Občutimo kulturo)

Senzorno ovirani, muzeji in umetnost – ovire, možnosti in priložnosti, okrogla miza

Sodelujejo: Borut Rovšnik (Pedagoška sekcija Skupnosti muzejev Slovenije), mag. Katja Sudec (projekt **SO**delujem Skupaj Integrativno na področju kulture, galerija Škuc), Petra Rezar (likovna pedagoginja, Zavod za gluhe in naglušne Slovenije)

V zadnjih letih so slovenski muzeji in galerije veliko pozornosti posvečali dostopnosti svojih ustanov senzorno oviranim osebam. Pedagoška sekcija Skupnosti muzejev Slovenije je ob priročniku *Dostopen muzej* organizirala tudi usposabljanje muzejskih delavcev, številne ustanove pa ponujajo različne pripomočke in programe za čutno ovirane osebe. Mag. Borut Rovšnik bo predstavil prizadevanja in napredek slovenskih muzejev in galerij na tem področju ter številne primere dobrih izkušenj.

V nadaljevanju bo predstavljen projekt **SO**delujem Skupaj Integrativno na področju kulture, kot primer usposabljanja za slepe in slabovidne kakor tudi videče. Katja Sudec, vodja projekta, bo poudarila obliko interdisciplinarno zastavljenega usposabljanja in pomen takega načina dela.

Sledila bo Petra Rezar, ki bo spregovorila o *Kulturi gluhih danes* – o povečani dostopnosti kulture gluhih, ki jo omogočata tehnološki napredek in slovenski znakovni jezik. Dotaknila se bo tudi problema, zakaj sama kultura gluhih še vedno ostaja obrobna točka družbene (javne) kulture. Razkrila nam bo, kje so primeri dobrih izkušenj in možnosti gluhe kulture.

Tolmačeno v slovenski znakovni jezik.

16.00–17.00

Sodobna umetnost ali kar nekaj?, predavanje

Izvajajo: Brigita Strnad, višja kustosinja, Umetnostna galerija Maribor UGM, Skupnost muzejev Slovenije

Prvi stik s sodobno umetnostjo pogosto povzroča občutke nelagodja. Zdi se preveč zapletena ali kar nekaj, kar bi lahko naredili tudi sami. Če ostanemo samo pri prvem stiku, zlasti če ni dober, gojimo odklonilen odnos do umetnosti. Zato je naloga umetniških galerij, da ta stik poglobijo. Skozi primere pedagoške prakse, za različne ciljne skupine v UGM, bomo predstavili pristope k poglobljenemu spoznavanju in bogatemu doživljanju sodobne umetnosti. Primeri sledijo cilju UGM kot javne ustanove – seznanjanje javnosti s kakovostnimi deli moderne in sodobne umetnosti. Pri tem pa izhajamo iz ideje, da namen spoznavanja umetnosti ni zvedeti več o umetniškem delu ali umetniku, temveč prek umetnosti zvedeti več o sebi in svetu.

17.00–17.30

Prisvajanje dvorane M1, delavnica

Izvajajo: Brigita Strnad, višja kustosinja, Umetnostna galerija Maribor UGM, Skupnost muzejev Slovenije

Z delavnico bomo predstavili primer pedagoške metode lastnega likovnega ustvarjanja, ki spodbuja poglobljeno opazovanje, razumevanje in doživljanje umetnosti. Ob primeru dveh sodobnih umetniških postavitev (*Blodne luči* nemške umetnice Rebecce Horn in delo *Olesenele sence* slovenske kiparke Dragice Čadež), predstavljenih tudi v UGM, se bomo ukvarjali z večno temo svetlobe in sence. Vsebino predstavljenih del bomo poustvarjali v novo prostorsko postavitev, prisvojili pa si bomo prostor dvorane in ga preobrazili v likovno delo.

Dvorana M2

10.00–11.30

Spletni portal TV Slovenija s tematskimi kanali, predstavitev

Izvajajo: Jelka Stankovič, Oddelek za razvoj TV Slovenija

Predstavili vam bomo novost TV Slovenija, spletni portal, v okviru katerega nastajajo tematski spletni kanali in je dragocen vir vsebin, strukturiranih na način, ki omogoča pregleden dostop do TV-programov za specifične ciljne skupine.

Med vsebinami so zbrane tako najnovejše kot tudi arhivske oddaje TV Slovenija, pa tudi vsebine, pripravljene zgolj za spletno mesto.

Vsebine so tematsko urejene, kar obiskovalcem spletnega mesta omogoča hiter in preprost dostop do želene vsebine. Obenem je spletno mesto povezljivo s socialnimi omrežji, kar poenostavi posredovanje izbrane vsebine, omogoča pa tudi personalizacijo.

11.00–12.50 (Občutimo kulturo)

Gremo mi po svoje, mladinska komedija, avdiodeskripcija

Koprodukcija: *Vertigo/Emotionfilm*, RTV Slovenija; scenarij in režija Miha Hočvar; igrajo Jurij Zrnec, Tadej Koren Šmid, Jure Krefc

Predvajanje filma bo uvedla kratka predstavitev priredbe na način avdiodeskripcije, sklenil pa ga bo pogovor z režiserjem in nekaj mladimi igralci.

Glavni razlog za komične zaplete na poletnem taboru ob Soči je hudo resen starešina, ki prisega na taborniški red in večšine. A kaj, ko fante veliko bolj kot to zanima sosednji športni in umetniški tabor, v katerem so prav luštne punce. Dogodivščine, humor in čustva povezujejo otroške in odrasle like v napeto zgodbo o tekmovanju, ljubezni, življenju in naravi.

13.15– 4.15 (Vode povezujejo)

Voda – skozi dokumentarno-izobraževalne oddaje TV Slovenija, ogled dokumentarnih filmov, opremljeno s podnapisi

Ogled dveh dokumentarno-izobraževalnih oddaj:

Sveta voda Uročka, dokumentarni film, scenarist Jadran Sterle, režiser Primož Meško Po izročilu, ki se na Krasu še prenaša iz roda v rod, je voda v izviri vrh Gradišča zdravilna in zato sveta. Nekdaj jo je zato varoval celo stražar. Danes se z obujanjem te vere razgrinja pogled v zakladnico ljudskega znanja in starih šeg.

Vse poti vodijo k vodi, dokumentarno-izobraževalni film, scenarist Anton Komar, režiser Arne Brejc

Avtor nas vodi po poti iskalca skrivnosti, ki ohranja življenje. To so izviri žive vode. V času, ko umirajo vrednote, nam lahko vpogled v to življenjsko tekočino omogoči ponoven stik seboj in s svetom.

15.00–16.30 (Občutimo kulturo)

Prisluhnimo tišini, predstavitev televizijske oddaje z odlomki ter pripomočkov, ki jih gluhi in naglušnim ponuja TV Slovenija

Sodeluje: Tina Grošelj, urednica oddaje *Prisluhnimo tišini*

Urednica oddaje bo v uvodu predstavila vsebine izbranih oddaj o umetniški in kulturni dejavnosti gluhih in naglušnih. Posebno oddajo so namenili mladi gluhi balerini. V nadaljevanju pa bo spregovorila še o potrebi po razumevačem in strpnem odnosu do slušno in govorno oviranih, na kakršnega želijo ustvarjalci oddaje opozoriti s spoti, ki so namenjeni predvsem temu, da bi se v vsakdanjem življenju izognili nesporazumom med sliščimi in slušno oviranimi. Obe temi bosta predstavljeni z zanimivima oddajama.

Sledila bo predstavitev pripomočkov, ki jih gluhi in naglušnim ponuja TV Slovenija za spremljanje televizijskega programa: podnapisi, dosegljivi prek teleteksta, dostopnost oddaj prek spleta, oddaje s tolmačem za znakovni jezik.

Tolmačeno v slovenski znakovni jezik.

Dvorana M 3,4

9.00–9.45

Poučevanje šolskega kurikulumuma s plesom, predstavitevna delavnica

Izvajata: Nina Meško, samostojna svetovalka za ples na Javnem skladu za kulturne dejavnosti (JSKD), in Vesna Geršak, Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani, in Pedagoška fakulteta, Univerza na Primorskem, ter razred učencev z izbrane osnovne šole

Plesni elementi in plesni jezik so sredstvo izražanja, s katerim lahko učenci sodelujejo drug z drugim in raziskujejo različne vsebine ter poglobljajo razumevanje in uporabo znanja. Učenje s plesno umetnostjo in skozi ustvarjalni gib sloni na načelih sodobnega umetniškega plesa in omogoča neizčrpen vir povezav z različnimi predmeti iz šolskega učnega načrta. V izobraževalnem kontekstu lahko učitelji uporabljajo ples v številnih učnih okoliščinah. Na predstavitveni delavnici bo prikazan primer poučevanja izbrane učne vsebine s plesom.

10.00–10.45 (Občutimo kulturo)

Drama v vzgoji in izobraževanju (DIE) pri delu s sliščimi in gluhi otroki ter mladostniki, predavanje

Izvajata: Veronika Gaber Korbar in Katarina Picelj, Društvo ustvarjalcev TAKA TUKA

Pri uporabi metode DIE gledališče ni glavni cilj, temveč sredstvo, s katerim udeležencem delavnic omogočimo ustvarjalni proces pridobivanja novega znanja, reševanja problemov, razvijanja domišljije in komunikacijskih sposobnosti, upoštevanja mišljenja drugih, izboljšanja samozavesti in pozornega poslušanja. Gledališče pri opisovanju ni odvisno le od uporabe jezika, ampak vključuje tudi vizualne simbole, s katerimi si gluhi lahko pomagajo, ko predstavljajo, razlagajo in izražajo svoje ideje, videnje, odnose, občutja, ki jih želijo sporočiti svoji okolici.

Kadar v učni proces vključujemo DIE, gluhih omogočimo, da v vlogi in zunaj nje rešujejo probleme in naloge, kar jim daje neposredno izkušnjo, pridobljeno po kinestetični poti, ko se vživljajo v nekoga drugega, v drugem kraju in času. Pri tem gradijo na lastnih izkušnjah, obenem pa se učijo iz izkušenj, ki jih pridobijo med aktivnostmi. Tak način dela jim pomaga pri razumevanju sorodnih dogodkov in jim olajša odločitve v realnem/vsakdanjem življenju.

11.15–12.00

Mladi, vizualna kultura, film in televizija v 21. stoletju, predavanje

Izvajata: Peter Milovanovič Jarh, samostojni svetovalec za film na Javnem skladu RS za kulturne dejavnosti (JSKD) Film in mediji so med mladimi verjetno po zanimanju na prvem mestu, vendar mladi »sprejemajo« film pogosto le kot zabavo, za svojevrstno samopozabo. Vendar je v resnici le korak od takšnega preprostega, zabavnega ogleda filma, do razkrivanja aktualnih problemov, sporov, junakov, ki v resnici bogatijo mlade, oblikujejo kritičen odnos do sveta in medčloveških razmerij, družbe, odraslih.

V izobraževalnem kontekstu lahko učitelji v več oblikah namenijo film za kanaliziranje in sporočanje problemov mladih in nasprotno, lahko izjemno zanimivo, provokativno in učinkovito uporabljajo sodoben filmski kontekst za razmišljanje o aktualnih vprašanjih, kultivirajo in kritično usmerjajo mlade, ne da bi preveč »poučevali«, ampak se zgolj približajo z emotivno energijo sodobne, tudi množične, filmske govornice in kulture, ki je mladim najbližje.

Na predavanju se bomo dotaknili dobrih izkušenj, kako mrežiti strokovnjake ter ustvarjati zanimivo, učinkovito (medijsko) vzgojo in angažirati kritično mišljenje mladih.

12.30–13.30

Ko se srečata sodobna umetnost in predšolska vzgoja, predstavitev, film

Sodelujejo: Darja Štirn Koren, Vrtec Vodmat; Jure Markota, akademski kipar, vizualni umetnik; The Miha Artnak, oblikovalec, vizualni umetnik, grafičar; Nataša Serec, KUD Mreža Metelkova mesto, Lili Šturm, MGLC – Mednarodni grafični likovni center

Sodobna umetnost zahteva razmišljujočega, razgledanega in ozaveščenega raziskovalca. Idealno je, da se ta proces vzgoje začne že v predšolskem obdobju, prvi pogoj pa je, da se nad njo navduši in jo razume strokovni delavec, ki dela z otroki. V raziskovanje je treba umestiti avtentične izkušnje ter možnost neposrednega komuniciranja otroka in strokovnega delavca z umetnostjo, umetnikom in umetniško ustanovo.

V enoletnem projektu umetniškega ustvarjanja, v katerem so sodelovali vrtec, kulturna ustanova, društvo in umetnik, so se

strokovni delavci in otroci aktivno srečevali z različnimi zvrstmi sodobne umetnosti ter s pomočjo njenega jezika izražali in sporočali svoje poglede na svet, odnose ...

Sodelujoči bodo predstavili, kakšne možnosti, ovire in prednosti prinaša ukvarjanje s to zvrstjo umetnosti za strokovnega delavca/umetnika/institucijo, ter kaj pomeni vzgoja socialno kompetentnega predšolskega otroka, ki skozi induktivno umetniško in pedagoško prakso dobiva izkušnje o sebi, drugih in svetu okoli njega. Predstavitev bo sklenil dokumentarni video zapis v projektu obravnavanih vsebin: *Land art, Street art* in *Razmišljanje na grafičen način*.

14.00–15.00

Kje so meje dijaške ustvarjalnosti?, okrogla miza

Sodelujejo: *Matej Bogataj, selektor festivala sodobnih ustvarjalnosti mladih Transgeneracije, dr. Branka Rotar Pance, vodja Slovenske glasbene olimpijade (Glasbena mladina Slovenije in Akademija za glasbo v Ljubljani), dijakinja Anja Pustak Lajovic iz Zavoda za slepo in slabovidno mladino Ljubljana in sodelujoči na natečaju Misli z vodo!; vodi: Lea Ogrin, sodelavka Programa za mlade Radia Slovenija*

Dijaki slovenskih gimnazij in srednjih šol se lahko pohvalijo s številnimi projekti na kulturnem in umetniškem področju. Med njimi so svetleče izjeme, pa tudi črne ovce. Čeprav med mladimi vlada otopelost, ne bi smeli pustiti ob strani zagnanih mladih posameznikov z idejami, voljo in energijo. Po drugi strani pa se postavlja vprašanje, kako motivirati in spodbuditi mlade, da se bodo aktivirali na ustvarjalnem področju. Kaj jim lahko ponudijo pedagogi v šolah? Kakšen izziv jim pomeni sodelovanje na uveljavljenih festivalih? Kateri mladi se prijavljajo na ustvarjalne javne natečaje? Kateri so primeri dobrih izkušenj? Odgovore bomo iskali s strokovnimi delavci in dijaki ter zainteresiranim občinstvom.

15.30–17.00

Starinski plesi za otroke, delavnica

Izvajateljica: *Lidija Podlesnik Tomášiková, KUD Cortesía*

Glasbena pedagoginja in dipl. muzikologinja, ki se že vrsto let ukvarja s starinskimi plesi, bo predstavila nekaj preprostejših družabnih plesov različnih slogovnih obdobij, ki spodbujajo neverbalno komuniciranje, družabnost z gibalno-plesno igro, pri otrocih in učencih pa krepijo zbrano poslušanje, pomnjenje in ustvarjanje. S predlaganimi plesnimi vsebinami si želi spodbuditi vzgojitelje in učitelje k razvijanju lastnega pristopa pri poučevanju starinskih plesov in k pogostejšemu vključevanju teh v svoje delo.

Udeleženci delavnic naj s seboj prinesejo mehko obutev (copate).

Velika sprejemna dvorana (glasbeni oder)

14.00–14.45

Godalkanje z Bojanom Cvetrežnikom

Izvajalci: *Bojan Cvetrežnik, člani Simboličnega orkestra, Gross Upi GŠ Grosuplje, mentorica Polona Udovič*

Izobraževalna dejavnost Bojana Cvetrežnika zajema znanja, ki niso del javno izobraževalnega programa. Mladi violinisti igrajo raznovrstno glasbo Evrope brez notnega gradiva, razumejo harmonsko strukturo za spremljave melodij in so zmožni ob tem tudi improvizirati. Osnovno načelo je: Hodim v glasbeno šolo, lahko vam kaj zaigram! Pri nastopih »Godalkarjev« sodelujejo tudi člani Simboličnega orkestra in Gross Upi z Glasbene šole Grosuplje pod vodstvom Polone Udovič – primer, kako je mogoče tovrstne vsebine umestiti tudi v program javnih glasbenih šol.

foto Bojan Stepanič

Gallusova dvorana

11.00–12.00

in

13.00–14.00

Dopoldan s Simfoniki RTV Slovenija: Koloratura, koncert

Izvedba: *Glasbena mladina ljubljanska, Simfonični orkester RTV Slovenija; dirigent: Žarko Prinčič; solistka: Theresa Plut, sopran; povezovalca: Tanja Dimitrievska in Dejan Pevčević*

Na koncertu, poimenovanem Koloratura, se bomo sprehajali med opero in opereto, od ene vratolomne arije do druge. V glasbeni praksi pomeni koloratura nizanje in izvajanje tonov, ki si sledijo zelo hitro – virtuosno. Izraz se uporablja le pri petju, inštrumentalisti se s tem ne morejo pohvaliti. Kakor koli že, pri petju izraz koloratura zadeva zgolj in samo sopranistke. Pa še to ne vseh, temveč le tiste, ki imajo resnično izrazito gibčen in prožen glas, ter ga znajo na prav tako tudi mojstrsko uporabljati.

Spored: *Johann Strauss mlajši, Wolfgang Amadeus Mozart, Giacomo Puccini, Heitor Villa-Lobos, George Gershwin*

Galerija CD

Bogdan Borčič: Sprehajanje po ateljeju, razstava

Borčič sodi v najstarejšo generacijo slikarjev v Sloveniji, ki še vedno polno in hkrati povsem razbremenjeno ustvarjajo. Njegova življenjska in umetniška pot (r. 1926) je bila razgibana in vznemirljiva, vse od študijskih let prek trpke vojne izkušnje do povojnega razvijanja avtorske identitete. Tako za svoje slikarsko kot grafično delo je prejel vse najvišje slovenske nagrade, nemalo tudi mednarodnih, vrsta samostojnih in skupinskih razstav pa je skorajda nepregledna. Po besedah Tomaža Brejca je Borčič izoblikoval eno najbolj pristnih različic abstrakcije v slovenskem slikarstvu. Razstavljeni platni iz zadnjega obdobja 2010–12 pomenijo premišljene znakovne kompozicije, ki so po *Znakih* in *Vratih* sedaj pretežno posvečene *Stolom*, v katerih nadaljuje meditacijo o strukturi slikovnega polja.

Besedilo za razstavniki katalog: dr. Andrej Smrekar. V sodelovanju z Galerijo Božidar Jakac, Kostanjevica na Krki.

Razstava bo na ogled do 26. maja.

Vodenje po razstavi:

9.30–10.30; 12.30–13.30; 13.30–14.30

Vodenje po razstavi s poglobljenim vpogledom v slikarjevo življenje in ustvarjanje

Izvajalca: Cankarjev dom

in

11.00–12.00; 15.00–16.00; 16.30–17.30

Vaši in naši Znaki, Vrata in Stoli znakovnega sveta Bogdana Borčiča, dejavno izkustveno vodenje po razstavi

Izvajalca: Ekipa projekta *SOdelujem Skupaj Integrativno na področju kulture*

Skupina udeležencev projekta *SOdelujem* je pripravila dejavno izkustveno vodenje po razstavi *Sprehajanje po ateljeju* Bogdana Borčiča, kuratorja dr. Andreja Smrekarja.

Ob vodenju bodo spregovorili o načinih govora v galerijskem prostoru ter obiskovalcem razkrili način snovanja, ki izhaja iz njihove avtobiografije in sveta ter zakonitosti sveta slepih in slabovidnih kot tudi videčih ter vam kot dejavnemu gledalcu to ponudili v izziv. Uporabili bodo več čutnih tehnik in vam jih izkustveno igrivo ponudili. Izzvali bodo možnost preseganja meja v dojemanju umetnosti in pozvali k vzajemnosti.

Velika sprejemna dvorana, Prvo in Drugo preddverje

Razstavniki prostori

9.00–17.45

Vabimo vas, da poleg vsebin, ki si jih izberete za strokovno usposabljanje, najdete čas in priložnost tudi za ogled programa in ponudbe na razstavniki prostorih.

Letos se razstavniki prostor Kulturnega bazarja širi še v Veliko sprejemno dvorano. Tako kot doslej se bo ta dan predstavilo skoraj **tristo kulturnih ustanov iz vse Slovenije**, kulturnovzgojno ponudbo bo predstavilo tudi nekaj ministrstev in zavodov z drugih področij, pa tudi nekaj fakultet in akademij, ki izobražujejo mlade rodove umetnikov ter kulturnih in strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju. Na razstavniki prostorih bodo ves dan **potekale delavnice, neformalna srečanja in pogovori z znanimi ustvarjalci** (igralci, glasbeniki ...) – program vsega dogajanja na razstavniki prostorih bo v prvi polovici februarja objavljen na www.kulturnibazar.si.

Program (delavnice, nastopi ustvarjalcev ...) bo primeren za vse generacije.

NOVOST strokovnega usposabljanja KB 2013!

Bazarjeva kul-pot, 90-minutni vodeni ogled po razstavniki prostorih kulturnih ustanov

Od 10.00 do 16.00 ob vsaki polni uri zbirno mesto na Info-točki KB v Drugem preddverju

Bazarjeva kul-pot je namenjena strokovnim delavcem, ki se želijo hitro in učinkovito seznaniti s ponudbo kulturnih vsebin različnih področij. V manjši skupini (do 15) si boste ogledali razstavniki prostor v treh nadstropjih Cankarjevega doma. Na posameznih razstavniki sklopih (gledališča, glasba ...) bo kratka, največ petminutna predstavitev dejavnosti sklopa (Kdo smo? Kaj delamo? Kje nas lahko najdete? Kaj pripravljamo v prihodnje? Kako lahko sodelujemo?).

Prijava na Bazarjevo kul-pot je mogoča ob prijavi na KB. **V okviru strokovnega usposabljanja se udeležencem kul-poti prizna 90 minut.**

SNG Opera in balet Ljubljana

Župančičeva 1, Ljubljana

10.30–11.15

in

14.00–14.45

GORENJSKI SLAVČEK, pogovor z ustvarjalci pred premiero opere *Gorenjski slavček* Antona Foersterja, režija Vito Taufer

Sodelujejo: režiser Vito Taufer, član umetniške ekipe in operni solist

Ustvarjalci opere *Gorenjski slavček* se nam bodo predstavili dan pred premiero (13. marca 2013, v okviru 28. slovenskih glasbenih dni) in spregovorili o novi uprizoritvi.

Izvedeli bomo, da je od uprizoritve **prve slovenske opere** *Gorenjski slavček* minilo 140 let – najprej je nastala kot opereta, in sicer na razpis Dramatičnega društva in so jo pod Foersterjevim vodstvom premierno uprizorili leta 1872 v Deželnem gledališču. Prvič so **Gorenjskega slavčka** kot opero izvedli oktobra 1896. Od takrat se je pojavljala na sporedu Opere vedno znova, zadnja postavitve je bila pred šestnajstimi leti, v sezoni 1996/97. Med slovenskimi opernimi deli velja za najbolj priljubljeno, odprto in spevno, zaradi ljudskega duha navdse prijetno za uho in pogled. Zato si jo bodo z veseljem zagotovo ogledali tudi učenci in dijaki.

Udeleženci se ob 10.30 in 14.00 zberejo pred glavnim vhodom Opere.

Večerna ponudba v sklopu strokovnega usposabljanja

Za zaključek strokovnega usposabljanja lahko od 19.30 naprej poleg ponudbe v Cankarjevem domu izberete še:

Slovenska filharmonija, dvorana Marjana Kozine

Kongresni trg 10, Ljubljana

19.30–21.00

Zborovska glasba 2013 DSS

Organizator: Društvo slovenskih skladateljev v sodelovanju s Festivalom Ljubljana (28. slovenski glasbeni dnevi); izvajalci: Slovenski komorni zbor, dirigentka Martina Batič

Koncert zborovskih skladb slovenskih skladateljev različnih generacij (Vitja Avsec, Ambrož Čopi, Nana Forte, Tomaž Habe, Marijan Lipovšek, Andrej Misson, Katarina Pustinek Rakar, Rado Simoniti, Črt Sojar Voglar, Peter Šavli, Matija Tomc), na besedila Toneta Pavčka, Janeza Menarta, Cirila Zlobca in Kajetana Koviča. Med trinajstimi skladbami bo kar osem krstnih izvedb.

Vstopnice za to prireditev je treba prevzeti na Kulturnem bazarju najpozneje do 17. ure na razstavnem prostoru Slovenske filharmonije.

Vabljeni!

Več informacij na www.kulturnibazar.si.